

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED, Szerkesztőség: Somogyi ucca 22., I. em. Telefon: 23-33. - Kiadóhivatal Kölcsekúnyvár és Jegyiroda: Aradi ucca 6. Telefon: 13-06. - Nyomda: Löw Lipót ucca 19. Telefon: 13-06. Távirat és levélcím: Délmagyarország Szeged

Vasárnap, 1935 március 24.

Ara 16 fillér

XI. évfolyam, 68. sz.

ELŐFIZETÉS: Havonta helyben 3.20 Vidéken és Budapesten 3.60, külföldön 6.40 pengő. - Egyes szám ára hétköznap 10, vasár- és ünnepponap 16 fill. Hirdetések felvétele tarifa szerint. Megjelenik hétfő kivételével naponta reggel

A háboru és a béke

Mussolini Magyarország Ausztria és Bulgária számára teljes fegyverkezési egyenlőséget követel, Franciaország Németország gazdasági és politikai izolálására törekszik, — ennek a két mondatnak kagylójával ki lehet meríteni az egész világpolitika khaotikus tengerét. Ebbe a két mondatba lehet összesűríteni mindazt az ellentétet, ami úgy látszik, ami nemzedékünk számára már örökössé teszi a nyugtalanságot s a válságot. Az egyik felfogás azt hirdeti, hogy legyen már vége a háborúnak, a másik a harc mellett harcol. Az egyik azt mondja, hogy legyen már béke, mert a háborúnak csak egy ellenszere van, a béke, a másik azt tanítja, hogy nem lehet addig béke, amíg feladata, hivatása, kötelessége van a háborúnak. Az egyik álláspont szerint legyen mindenki egyenlő jogokban és kötelességekben, a másik szerint legyen egyenlő minden győző és legyen egyenlő minden legyőzött, csak a győzők nem lehetnek egyenlők a legyőzöttekkel.

Békét akarunk s magunk is azt mondjuk, hogy ennek a két felfogásnak meg kell egymással vivni csatáját. A békét nem a szerződéses és nem a megállapodások garantálják, hanem a világ közvéleménye. Amíg uralkodhatnak kormányok, melyek az egyenlőtlen követelésével erősítik meg hatalmukat, amíg államférfiaknak nem kell attól félni, hogy a békét veszélyeztető állásfoglalásukba — három percen belül mulhatatlanul belebukhatnak, amíg nincs a békének olyan világközvéleménye, amelyik elsőpör mindenkit, aki háborút akar, vagy bármit akar, ami háborúra vezet, amíg megbüntetik azt, aki engedély nélkül paprikát termel, de nem büntetik meg azt, aki hadianyagot gyárt, amíg a kávé a tengerbe ömlesztik, a rozssal gépet fűtenek, a teheneket, hogy kevesebb legyen a tej, leöldösik, de vagyont, tekintélyt és kitüntetést szereznek a hadiiparosok, addig nincs félni és nincs féltetni valójuk azoknak, akik a háboru pogány isteneinek szolgálatába szegődtek.

Vannak kétségbeesett nemzetek, vannak összeomlott nemzeti társadalmak s nem lehet tagadni, hogy a kétségbeesett nemzetek olykor kétségbeesett elhatározásokra a lobbannak fel. Ez a kétségbeesés a forradalmak fűtőanyaga, ez a kétségbeesés — lobogó fátyla a puskaporos tornyok közelében. Nem a nyomoruságból, az egyenlőtlen-ségből születik meg a kétségbeesés. Ha mindenki egyformán szenved, könnyebb a fájdalmat is elviselni. Nem a szenvedés, az egyenlőtlen-ség lázít, nem a fájdalom, de a szegény égeti a lelkeket. Már pedig senki nem szégyelli a sorsot, amiben mindenki osztozkodik. A szegénységet nem a szegénység lázítja, hanem a gazdagság. Ha a világháboru terhes örökségét egyformán viselnék mindazok, akik résztvettek benne, kevesebb volna jelentősége a gazdasági és szellemi válságnak. Csak a kétfelé osztottság tépi a lelkeket, azt, hogy az egyikől elveszik a fegyvert, a másik pedig ujjongva fegyverkezhetik, az egyik a győzelem trónusán ül, a másik hordja a gulához a követ, az egyik

kezében az ostornyél s a másik hátán csattan az ostorszif, — csak a világ új térképe az, ami lázít s a nyugtalanság felszításával tényezője lesz a válság kimélyülésének. A térkép lázít, amelyik nem politikai hatalmak s nem nemzetiségi határok szerint osztja szét a világrész földjét, hanem aszerint, hogy ki tudta tovább kezében taratni a fegyvert — tizenhét évvel ezelőtt.

Nem az a baj, hogy Németországot lefegyverezték és nem az a szerencsétlenség, hogy Franciaország fegyverkezhetik, a baj az, hogy az egyiket fegyvertelenségre ítélték s a másik ugyanekkor hajókat épít, ágyukat önts erődöket emel. Az általános fegyverkezés kevésbé fenyegeti a békét, mint ez a különbség. Ha mindenki kezében fegyver van, jobban vigyáznak a felfegyverzett strázsák a békére, mintha védekezésre képtelenné tett nemzeteket állítanak céltáblául felfegyverzett hadseregek vérgőzös kalandvágya elé.

S ezért mondhatjuk azt, hogy most nem

Franciaország szolgálja a békét, Franciaország, amelyik megtorlást akar s politikai és gazdasági blokáddal fenyegetőzik, hanem Mussolini, aki igazságot akar tenni. Nem a megtorlás, de az igazságtevés vezet a békehez. Franciaországnak nem most kellene a világbéke garanciáival törődni, már akkor törődhetett volna a következményekkel, amikor hajthatatlan és kérlelhetetlen politikájával olyan német népszellemnek kialakulásához járult hozzá, melyik csak ilyen és ehhez hasonló eltökéltségekkel csillapítható. A német szellem addig volt békés, amíg bizhatott az európai szolidaritásban s a világ népeinek humanizmusában. Az a csalódás, melyik a német népet a humanizmusba és a szolidaritásba vetett hitében érte, juttatta hatalomra a barna szocializmust. Aki most blokádot hirdet Németország ellen, az a nemzeti szocialisták uralmát erősíti meg. A háborúnak, mint az előbb mondtuk, nem a háboru az ellenszere, hanem a béke. Ha békét akarsz, készülj háborúra, — de ha nem akarsz háborút, készülj a békére:

Szeged tüntető lelkesedéssel köszöntötte az alkotmányvédő ellenzék vezéreit

**Rassay Károly
gróf Apponyi György
és Gratz Gusztáv**

nagy beszédei a független balpárt szombatesti nagy vacsoráján

„Alkotmányos kincseinket feláldozni nem szabad, nálunk nincs szükség a személyes uralomra. A mai helyzetből a kivétel út: a szabadelvűség politikája”

(A Délmagyarország munkatársától.) A választási kampány nagy eseménye játszódott le szombaton este Szegeden. A néma hét előtt ismét impozáns külsőségek között nyilatkozott meg a város ellenzéki nyilvánossága, amely kirobbanó lelkesedéssel ünnepelte a szabadelvű és demokratikus gondolat vezéreit, Rassay Károly a magyar politikai élet két kimagasló egyéniségével: Gratz Gusztávval és gróf Apponyi Györggyel érkezett Szegedre, valamint társaságában volt a magyar demokratikus gondolat régi harcosa: dr. Bródy Ernő. Szeged kitörő lelkesedéssel fogadta a szabadelvűség politikai vezéreit, akik nagyszabású beszédekben szövegezték gondolataikat azon az izgalmas hangulatú és nagyszabású vacsorán, amelyet a

független nemzeti balpárt rendezett az ipar-tünetben.

A vacsorán több mint 500-an jelentek meg a város társadalmának minden rétegéből; rendkívül sok kereskedő, iparos, szabadfoglalkozású, tisztviselő és kisember jelent meg a vacsorán és külön nagy csoportokban érkeztek a tanyai gardák szakaszai, akik a tanyák minden részéről bejöttek arra az alkalomra, hogy Rassay Károlyt köszöntsék. A szombatesti megmozdulás a választási kampány egyik legjelentősebb és leg-lelkesebb eseménye volt. — Szeged társadalmának minden rétege ismét hitet tett a szabadelvűség és demokrácia nagy gondolataival mellett.

Lelkes gyűlés Alsóvároson

Este nyolc órakor érkezett Szegedre Rassay Károly Gratz Gusztáv, gróf Apponyi György és Bródy Ernő kíséretében. Rassayék az állomáson a szegedi Független Nemzeti Balpárt vezetősége, valamint a szegedi ellenzéki polgárság nagy és lelkes tömege fogadta. A vonatból kiszálló Rassay Károlyt a tömeg lelkesen megéljenzte. Dr. Pap Róbert üdvözlő szavai után a megjelentek

még sokáig melegen ünnepelték Rassayt, aki először az alsóvárosi Vecsernyés-vendéglőbe ment, ahol már rengeteg ember várakozott rá.

Dr. Palócz Sándor nyitotta meg a gyűlést és elmondotta, hogy Alsóváros ellenzékiége ősi tradíciókon alapul. Ezt az ellenzéki politikát képviseli Rassay Károly, aki a magyar jövő és Szeged érdekében kíván harcolni az ország parla-